

D E C I Z I E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul :

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi, Oleg Sternioală,

Petru Moraru, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către SRL „Franzel Nord” în proces de lichidare,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind anularea actelor și încasarea sumei și cererea înaintată de SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind validarea popririi,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 21 august 2015, prin care cererea înaintată de SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind validarea popririi a fost respinsă ca neîntemeiată, iar cererea SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind anularea actelor și încasarea sumei a fost respinsă ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2014 SRL „Franzel-Nord” în proces de insolvabilitate a depus cerere către BC „Energbank” SA privind validarea popririi.

În motivarea cererii SRL „Franzel-Nord” a indicat că, la 19.07.2011 a fost emisă încheierea Curții de Apel Economice, prin care s-a dispus admiterea spre examinare a cererii introductive înaintată de ÎPC „Bucovăț” SRL către SRL „Franzel-Nord” privind intentarea procesului de insolvabilitate.

La 27.09.2012 prin hotărîrea Curtea de Apel Bălți s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Franzel-Nord”.

Invocă că ulterior emiterii încheierii Curții de Apel Economice din 19.07.2011, BC „Energbank” SA a extras din conturile SRL „Franzel-Nord” suma de 626 013,09 lei.

Consideră că, mijloacele financiare au fost încasate ilegal de către terțul poprit și urmează a fi restituite în masa debitoare.

Susține ca în conformitate cu Legea insolvabilității este interzisă stingerea creanței în mod individual față de creditorii debitorului după primirea spre examinare a cererii introductive.

Menționează că a expediat în adresa BC „Energbank” SA somația de înființare a popririi, însă terțul poprit a refuzat achitarea sumei datorate.

Cere validarea popririi și încasarea din contul BC „Energbank” SA în masa debitoare a SRL „Franzel-Nord” a sumei de 626 013,09 lei.

La 06 noiembrie 2014 SRL „Franzel-Nord” în proces de faliment a înaintat cerere de chemare în judecată către BC „Energbank” SA privind anularea actelor și încasarea sumei de 626 013,09 lei.

În motivarea cererii SRL „Franzel-Nord” în proces de faliment a indicat că la 19.07.2011 a fost emisă încheierea Curții de Apel Economice, prin care s-a dispus admiterea spre examinare a cererii introductive înaintată de ÎPC „Bucovăț” SRL către SRL „Franzel-Nord” privind intentarea procesului de insolabilitate.

La 27.09.2012 de către Curtea de Apel Bălți a fost emisă hotărîrea prin care s-a dispus intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL „Franzel-Nord”, iar conform încheierii aceleiași instanțe din 12.09.2014 s-a dispus intentarea procedurii simplificate a falimentului.

Susține că ulterior emiterii încheierii Curții de Apel Economice din 19.07.2011 BC „Energbank” SA, acționînd în numele debitorului sau debitorul BC „Energbank” SA, în baza notei de plată nr. 1 din 21.07.2011, de pe contul plătitorului, SRL „Franzel-Nord” a dat dispoziție de transfer a 626 013,09 lei în beneficiul BC „Energbank” SA.

Consideră că mijloacele financiare respective au fost încasate ilegal de către BC „Energbank” SA și urmează a fi restituite/transferate în masa debitoare.

Invocînd prevederile art.24 din Legea insolabilității, a indicat că ordinul de plată nr.1 din 21.07.2011 a fost emis ilegal și anume contrar măsurilor asigurătorii exprimate prin interdicția și sechestrul aplicat pe bunurile debitorului.

Lichidatorul SRL „Franzel-Nord” consideră că, actul de transfer a mijloacelor bănești urmează a fi anulate în conformitate cu art.104 lit. g) Legea insolabilității care stabilește că, pe tot parcursul procedurii de insolabilitate, lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării a orice acte încheiate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

Indică că, actul, sub forma ordinului de plată nr.1 din 21.07.2011, încheiat de către debitor, a fost efectuat după înaintarea cererii introductive, astfel este necesară anularea acestuia.

Bunurile, mijloacele bănești care aparțin SRL „Franzel-Nord” și au fost transmise în beneficiul BC „Energbank” SA după depunerea de către ÎPC „Bucovăț,” SRL a cererii introductive, urmează a fi restituite în masa debitoare pentru a fi valorificate în modul și ordinea stabilită de Legea insolabilității.

Cere, anularea notei (ordinului) de plată nr. din 21.07.2011, emisă de BC „Energbank” SA în numele debitorului SRL „Franzel-Nord”, încasarea din contul BC „Energbank” SA în beneficiul SRL „Franzel-Nord” a sumei de 626 013,09 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 august 2015 cererile au fost conexe într-un singur dosar.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 21 august 2015 cererea înaintată de SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind validarea popririi a fost respinsă ca neîntemeiată, iar cererea SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind anularea actelor și încasarea sumei a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

La 07 septembrie 2015, SRL „Franzel Nord” a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvabilitate, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunilor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea instanței de insolvabilitate și a restitui pricina spre rejudecare în aceeași instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva BC „Energbank” SA, SRL „Franzel-Nord” a solicitat anularea actelor, încasarea sumei și validarea popririi.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii cererii privind validarea popririi ca fiind neîntemeiată și respingerii cererii privind anularea actelor și încasarea sumei ca fiind depusă tardiv.

La caz, instanța de recurs constată că în motivarea soluției sale, instanța de insolvabilitate a invocat că cererea privind validarea popririi este neîntemeiată, deoarece poate fi înaintată doar față de persoane străine procesului de insolvabilitate, iar BC „Energbank” SA este creditor chirografar, creanțele căruia au fost validate prin încheierea din 12 septembrie 2014, invocînd prevederile art. 126 alin (1) din Legea insolvabilității.

Totodată, conform art. 126 alin. (11) din Legea insolvabilității, dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvabilitate va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi.

Instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de insolvabilitate, judecînd cererea cu privire la validarea popririi și respingînd-o, nu s-a pronunțat asupra desființării popririi, condiție stabilită expres în Legea insolvabilității.

Referitor la cererea privind anularea ordinului de plata și încasarea sumei, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Băți a respins-o, stabilind faptul depunerii acțiunii cu omiterea termenului general de prescripție, prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod Civil, care statuează că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

La acest capitol, instanța de recurs menționează că conform art. 104 lit. a) din Legea insolvabilității, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării a orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

Or, procesul de insolvabilitate este un proces special, al cărui desfășurare este ghidat de Legea insolvabilității.

Astfel, pentru a determina că cererea este depusa cu omiterea termenului de prescripție, instanța de insolvabilitate urma să stabilească ce lege este aplicabilă cu supremație litigiului dat, pentru că în dependentă de norma de drept aleasă, să stabilească cert de la ce dată acest termen a început să curgă.

Sub aspectul celor relatate, se constată că instanța de recurs este în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate, fapt ce generează situația admiterii recursului, casării hotărârii instanței de insolvabilitate și remiterii pricinii spre rejudecare în aceeași instanță.

La rejudecarea pricinii instanța de insolvabilitate urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către SRL „Franzel Nord” în proces de lichidare.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 august 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind anularea actelor și încasarea sumei și cererea înaintată de SRL „Franzel-Nord” către BC „Energbank” SA privind validarea popririi, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Petru Moraru

Iurie Bejenaru